

Frågor och svar nytt stödsystem

1. *Varför behöver Vasa ett nytt stödsystem?*
  - Skeppet klarar inte längre att bära sin egen vikt eftersom kemisk nedbrytning av träet har medfört att skrovet tappat mycket av sin styrka. Vi ser idag deformationer i skrovet samtidigt som skeppet som helhet rör sig alltför mycket. Det är små rörelser men på lång sikt kan de få stora konsekvenser. Vårt mål är att bevara Vasa i 1000 år och vi vill vidta åtgärder så tidigt som möjligt för att kunna säkra skeppets framtid.
2. *På vilket sätt kommer den nya stödstrukturen att hjälpa Vasa?*
  - Förlänga skeppsstrukturens livslängd.
  - Bibehålla skeppets befintliga form.
  - Minimera rörelser och risken för sprickbildning.
  - Minimera risken för kollaps.
  - Möjliggöra övervakning av stödlaster och justering av dessa på skrovet.
3. *Vad är problemet med dagens stödstruktur?*
  - Den lyfter upp skrovet från golvet men stöttar inte de delar som finns högre upp i skeppet.
  - Den innebär att det lokalt är mycket högt tryck på skrovet.
  - På vissa ställen stöttar den mot delar av skrovet som inte klarar av att bära last.
  - Den är nästan omöjlig att justera.
  - Stora delar av skeppets botten saknar stöttning.
4. *I vilket material kommer Vasas nya stödstruktur byggas och hur kommer den se ut?*
  - Det har vi ingen aning om i dagens läge. Nu tittar vi på funktionen, material och utseende kommer i nästa skede.
5. *Hur kommer Vasas nya stödstruktur påverka museibesökarna?*
  - Inte alls. Utgångspunkten är att den nya stöttningen inte ska skymma skeppet mer än den nuvarande.
6. *Hur länge pågår forskningsprojektet Stötta Vasa?*
  - 2012-2016.
7. *Hur mycket beräknas forskningsprojektet Stötta Vasa kosta och hur finansieras det?*
  - Sammanlagt 10,4 miljoner kronor. Forskningsfinansiärerna Vinnova, Vetenskapsrådet och Formas lägger 2 miljoner var, Uppsala universitet och Statens maritima museer resten.
  - Den forskning som utförs inom projektet kommer i framtiden också gagna andra äldre träkonstruktioner som är i behov av bättre stöd, till exempel gamla byggnader eller broar.
8. *Hur mycket beräknas bygget av den nya stödstrukturen kosta och hur finansieras det?*
  - Det går inte att göra några kostnadsberäkningar innan vi vet hur det nya systemet ska se ut. Vi har redan börjat titta på olika modeller för att finansiera en ny stödvägga, för vi kan vara säkra på att konstruktionen kommer att kosta en hel del.

Det tvärvetenskapliga forskningsprojektet "Stötta Vasa" bedrivs av Vasamuseet i samarbete med Ångströmlaboratoriet vid Uppsala universitet. Forskningsfinansiärer är Formas, VINNOVA och Vetenskapsrådet. Uppsala universitet och Statens maritima museer går gemensamt in med 4,4 miljoner kronor.

Kontakt Vasamuseet:

Magnus Olofsson, chef Vasaenheten:
magnus.olofsson@maritima.se, tel 08-519 548 63
Marika Hedin, museichef:
marika.hedin@maritima.se, tel 08-519 548 28
Jenny Rosenius, redaktör informationsenheten:
jenny.rosenius@maritima.se, tel 08-519 549 50

Vasamuseet är en del av Statens maritima museer som verkar för att bevara och utveckla och levandegöra det maritima kulturarvet genom utställningar, nätverkande, forskning och arkeologi under vatten.

Kontakt Uppsala universitet:

Kristofer Gamstedt, professor i tillämpad mekanik:
kristofer.gamstedt@angstrom.uu.se, tel 018-471 30 26
Tekn dr Ingela Bjurhager, biträdande lektor i tillämpad mekanik:
ingela.bjurhager@angstrom.uu.se, tel 018-471 72 59

Ångströmlaboratoriet vid Uppsala universitets rymmer flera teknisk-naturvetenskapliga institutioner och forskningsgrupper inom grundläggande fysik, kemi, matematik och materialvetenskap.

Kontakt Formas:

Sara Österman, chef för forskningsenheten:
sara.osterman@formas.se, tel 08-775 40 50

Formas (Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande) är en statlig myndighet som stödjer grundforskning och behovsstyrd forskning som syftar till att främja en ekologiskt hållbar tillväxt och utveckling i samhället, mång- och tvärvetenskaplig forskning samt internationellt forskningssamarbete.

Kontakt VINNOVA:

Ulf Holmgren, direktör:
ulf.holmgren@vinnova.se, 08-473 31 86

Vinnova (Verket för innovationssystem) är en statlig förvaltningsmyndighet som har i uppdrag att främja hållbar tillväxt genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem.

Kontakt Vetenskapsrådet:

Emma Olsson, forskningssekreterare:
emma.olsson@vr.se, 08-546 442 04

Vetenskapsrådet (VR) är en statlig myndighet som har i uppdrag att stödja och främja svensk grundforskning inom hela det vetenskapliga fältet.